

2024-03-25

Socialdepartementet

Enheten för socialtjänst och
funktionshinderspolitik**Remiss Boverkets rapport Utvärdering av lagen (2018:222) om
bostadsanpassningsbidrag – Rapport 2023:11****Sammanfattning**

Regeringen har gett Boverket i uppdrag att utvärdera lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och analysera hur den har påverkat utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget. Om Boverket finner hinder för att personer med funktionsnedsättning ska få tillgång till nödvändiga anpassningar i bostaden ska myndigheten lämna förslag på åtgärder. Förslagen kan vara förslag på ändringar i lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Ärendet har beretts av handläggarna av bostadsanpassningsbidrag i Örebro Kommun, Socialförvaltningen Område Vård och Omsorg.

1 § Örebro kommun har inget att invända.

2 § Örebro kommun har inget att invända.

3 § Örebro kommun instämmer med Boverket att lagen bör ändras så att endast föräldern vars bostad ska anpassas skriver på ansökan. Vi instämmer också i förslaget med delvis ändrad sökandekrets.

4 § Örebro kommun har själva erfarit att det är mycket svårt att motivera ägare av flerbostadshus att överta bostadsanpassningsbidraget i de fall där lagen ger utrymme för ett övertagande. Örebro kommun instämmer med Boverkets förslag kring reglerna för ett övertagande samt att det ska vara möjligt för fastighetsägare att kunna söka reparationsbidrag efter ett övertagande av beviljat bidrag, tex till en dörrautomatik i en allmän entré.

Dock anser Örebro kommun att det är otydligt hur fastighetsägaren ska påvisa att det fortfarande finns personer i trapphuset som har behov av anpassningen. Är det fastighetsägaren som ska "leta" upp och bevisa att en specifik person har ett behov? För det är ju fortsatt så att lagens tillämpning vad gäller prövningen av behovet inte kommer att ändras. Bidrag ska endast beviljas om åtgärden är nödvändig för att bostaden ska vara ändamålsenlig för en person med funktionsnedsättning.

Örebro kommun vill också påtala att det kan bli en ökad arbetsbelastning att utreda vilket bidragsbelopp som skall beviljas. Är fastighetsägaren momspliktig så blir det

Postadress

Socialförvaltningen
Bostadsanpassningsbidrag
Box 34670
701 35 Örebro

Besöksadress

Olof Palmes Torg 1 A

Telefon / E-post / Hemsida

Servicecenter 019-21 10 00
bostadsanpassningsbidrag@orebro.se
www.orebro.se

ÖREBRO

ett annat bidragsbelopp än om bidraget ska beviljas och utbetalas till en enskild sökande. Örebro kommun funderar även kring hur det administrativt ska gå att följa ett ärende över tid. Då bidragsmottagaren för en reparation kan växla mellan en enskild sökande samt ägaren av flerbostadshuset.

§ 5 Örebro kommun har tidigare lämnat in synpunkter avseenden förvaring av elrullstol och flyttbara elrullstolsgarage till Socialdepartementet i samband med att Boverket fick uppdraget att utvärdera lagen 2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Örebro kommun vidhåller tidigare synpunkter att det saknas koppling mellan förvaringen av elrullstol med manuell styrning och funktionsnedsättningen vilket också är fastslaget i ett stort antal Kammarrättsdomar från hela Sverige, nedan finns exempel på domar.

Kammarrätten i både Sundsvall, Göteborg och Stockholm har fastslagit att en elrullstol är konstruerad för att fungera ner till 20 minusgrader, men att i kallt väder förlängs laddningstiden för batterierna och deras kapacitet minskar. Kammarrätten i Sundsvall, dom 2017-09-06, målnummer 2653-16. Kammarrätten i Göteborg, dom 2019-08-12, målnummer 1982-19. Kammarrätten i Stockholm, dom 2019-11-05, målnummer 2056-19.

Inom Region Örebro anges följande i kriterier på hemsidan, information hämtad 2024-03-21: "Förvaring ska vara ordnad i ett låst och skyddat utrymme, till exempel eget förråd eller bostad. Utrymmet ska hålla minst +10°. Altan, balkong och trapphus är inte godkänt som förvarings- och laddningsutrymme för förvaring av elrullstol".

Liknande krav kring förvaring av elrullstol med manuell styrning finns i andra Regioner. Örebro kommun vidhåller att om Regionen/-erna vill att deras hjälpmedel skall förvaras på ett specifikt sätt, är det deras ansvar att äga frågan och hantera kostnaden för förvaringen.

Enligt vad Örebro kommun erfar tittar Regionen Örebro specifikt på hur det ser ut med förvaringen vid själva förskrivningen. Örebro kommun har flera exempel på när sökande en tid efter förskrivningen flyttat till ny bostad. Förvaring av elrullstol sker då utomhus tex på en inglasad altan, vilket inte är en godkänd förvaring enligt Regionen. Örebro kommun känner inte till något sådant ärende där Regionen återtagit elrullstolen pga en påkommen icke godkänt förvaring.

Ett elrullstolsgarage som sökande får via bostadsanpassningsbidrag blir sökandes ägodel. När behovet av anpassning upphör eller ändras säljs det ofta på andrahandsmarknaden, till exempel Blocket, förtjänsten som kan ligga mellan 20–40 000 kr går till säljaren alltså sökande. Vi kan inte se att det finns något liknande exempel på bidrag där samma förlopp är möjligt.

I lagen om bostadsanpassningsbidrag finns möjlighet för kommunerna att avtala om övertagande av begagnad anordning men lagerhållning av begagnade produkter kräver stora förvaringsutrymmen och en administration som saknas i många

Postadress

Socialförvaltningen
Bostadsanpassningsbidrag
Box 34670
701 35 Örebro

Besöksadress

Olof Palmes Torg 1 A

Telefon / E-post / Hemsida

Servicecenter 019-21 10 00
bostadsanpassningsbidrag@orebro.se
www.orebro.se

kommuner. Vi ställer oss även tveksamma till att sökande skulle välja att återlämna till exempel ett garage till kommunen när det är mera lönsamt för sökande att sälja det på begagnatmarknaden.

Om lagen om bostadsanpassningsbidrag ändras så att regionerna kan ställa krav på att elrullstolsgaragen beviljas via bostadsanpassningsbidrag tror vi att en del fastighetsägare skulle neka en sådan anpassning, många har ansett dem som problematiska. Äldre garage blev ibland stående, ofta trasiga med oklar ägare och genererade i slutändan en kostnad för fastighetsägaren för demontering. Om rullstolsgaragen i stället blev förskrivningsbara hjälpmedel så skulle fastighetsägarna veta att garaget kommer att tas bort när behovet av förvaring av elrullstol upphör.

Om Regionerna väljer att ta bort kravet på varmhållning av elrullstolar och i stället följer tillverkarnas rekommendationer så skulle behovet av anpassad förvaring av elrullstolar minska. Vid egenköpt elrullstol ställs inga krav på anpassad förvaring, de fungerar och används året om ändå.

Boverket skriver i sina överväganden under punkten 6.4.2.2 sid 62. *"Boverket anser att såväl tvättmaskiner som diskmaskiner bör anses ha en sådan fysisk och funktionell koppling som avses i propositionen till den nuvarande lagen och därmed redan idag kunna stödjas med bostadsanpassningsbidrag"*. Örebro kommun anser att tillämpningen ska vara som i dag, att det anses som flyttbara och sådant som tas med vid en flytt eller att de tillhandahålls av fastighetsägaren mot en hyreskostnad.

6 § Örebro kommun ser positivt på förslaget och har inget att invända.

7 § Örebro kommun instämmer i den förändrade lydelse som Boverket föreslår.

8 § Örebro kommun anser att Boverkets förslag till ändring av lydelsen *"ska avse skicket före anpassningen utan beaktande av vilka åtgärder bidrag söks för"* är otydlig. Denna lydelse kan tolkas på olika sätt och bör därför ses över/förtydligas. Örebro kommun anser att det borde anges någon form av borte tidsgräns när ett badrum passerat "bäst före datum". På badrum ställs höga tekniska krav gällande tätskikt, material och ventilation. Örebro kommun anser att man borde titta på hur tex försäkringsbolagen hanterar avskrivningen på ett badrum vid ett försäkringsärende, avskrivningen där ligger kring 25 år. Det är svårt att säga var gränsen ska gå men ett badrum kan inte tillåtas vara hur gammalt som helst.

Enligt Boverkets förslag till ändring av lagen ska således bostadsanpassningsbidrag utgå för att totalrenovera ett badrum även om det är 50 år gammalt under förutsättning det är helt. Här anser Örebro kommun att Boverkets förslag skulle innebära att skattefinansierade medel används för att åtgärda eftersatt underhåll och grundläggande bostadsfunktioner i äldre bostadsbestånd. Örebro kommun anser vidare att alla äldre badrum kan ha ett renoverings/underhållsbehov även för en person som inte har någon funktionsnedsättning och kan således inte åtgärdas med bostadsanpassningsbidrag utan ligger på fastighetsägarens ansvar att åtgärda.

Postadress

Socialförvaltningen
Bostadsanpassningsbidrag
Box 34670
701 35 Örebro

Besöksadress

Olof Palmes Torg 1 A

Telefon / E-post / Hemsida

Servicecenter 019-21 10 00
bostadsanpassningsbidrag@orebro.se
www.orebro.se

9 § Örebro kommun anser inte att Boverkets förslag på att ta bort ”*planlösning*” och ersätta med hur ”*utrymmena är fördelade och belägna*” gör att paragrafen blir tydligare. Denna lydelse kan tolkas på olika sätt och bör ses över/förtydligas. Örebro kommun har inget förslag på utformning.

10 § Örebro kommun har inget att invända.

11 § Boverket ger förslag på följande lydelse:

2. ”*Anordning eller inredningen är **främst** avsedd att tillgodose behov hos personer med funktionsnedsättning...*” Örebro kommun anser att det är otydligt. Vad menas med främst, vad är alternativet? Kan anordningen eller inredningen installeras/repareras av någon annan anledning? Om inte bör detta omformuleras.

I övrigt anser Örebro kommun att det är ett bra förslag. Som det ser ut idag kan en person som beviljats bostadsanpassningsbidrag till en ramp inte få bidrag till att reparera rampen om den går sönder. Det anser Örebro kommun är fel såvida det inte är ett försäkringsärende. En person som beviljats bostadsanpassningsbidrag för en ramp borde kunna få bidrag för att reparera densamma.

Örebro kommun har även lämnat synpunkter under 4 § som hänger ihop med 11 §.

12 § Örebro kommun har inget att invända.

13 § Örebro kommun har inget att invända.

14 § Örebro kommun ser positivt på förslaget och har inget att invända.

15 § Örebro kommun har inget att invända.

16 § Örebro kommun har inget att invända.

17 § Örebro kommun har inget att invända.

18 § Örebro kommun har inget att invända.

19 § Örebro kommun har inget att invända.

20 § Örebro kommun har inget att invända.

21 § Örebro kommun har inget att invända.

22 § Örebro kommun har inget att invända.

23 § Örebro kommun har inget att invända.

Vad gäller de olika remissinstanserna vill Örebro kommun påtala att det bör beaktas att företrädarna bakom Branschföreningen Svensk Bostadsanpassning (BSBA) är ett större antal kommersiella företag med egna ekonomiska intressen. Företagens verksamhet och inriktning handlar till stor del om att sälja produkter som används vid olika typer av bostadsanpassningar.

Utöver Boverkets översyn önskar vi att lagen förtydligas gällande:**Bygglov**

Örebro kommun anser att lagen om bostadsanpassningsbidrag behöver förtydligas gällande bygglov. Vi har fall där vi upptäckt att sökande saknat bygglov för exempelvis utbyggnad eller installation av hiss. Sökande kan också bo permanent i vad som ursprungligen uppförts som ett fritidshus. Hur ska vi som handläggare säkerställa att bostaden är klassad som bostad och att bygglov finns? När vi upptäcker att bygglov saknas, hur ska vi göra då? Handläggare har ingen anmälningsskyldighet.

Bygglovskostnader

Vi handläggare har en önskan att lagen förtydligas gällande bygglovskostnader. Exempel: Om en person ansöker om bostadsanpassningsbidrag för en utbyggnad vilken också är bidragsberättigande. Om personen får bygglov så utgår bostadsanpassningsbidrag för bygglovskostnaden. Men hur ska vi göra om personen inte beviljas bygglov, kan personen få bygglovskostnaden täckt av bostadsanpassningsbidrag ändå trots att det inte blir någon utbyggnad?

I tjänsten

Medina Ahmic, Marie-Helen Eklöf, Niklas Engström, Hampus Filipsson,
Renaz Kader, Katarina Liedström och Tommy Sandberg

Handläggare av bostadsanpassningsbidrag
Örebro kommun
Socialförvaltningen, Område Vård och omsorg
Myndighetsverksamheten, Bostadsanpassningsbidrag